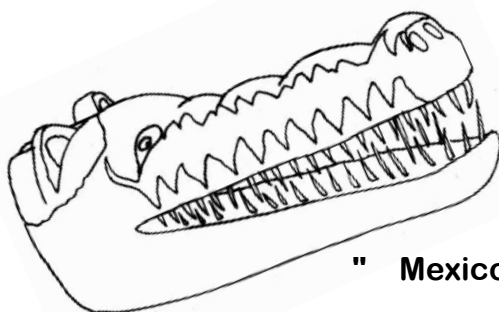

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO MEKSYKU

" Mexicos, no hay dos!"

"Nie ma takiego drugiego kraju jak Meksyk"

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Wprowadzenie do tematu s. 3
2. Wybór tematu s. 4
3. Źródła s.4

ROZDZIAŁ I

A. Kraj

1. Podstawowe informacje s. 5
2. Geografia s.6
3. Klimat s. 7
4. Szata roślinna s. 8
5. Fauna s. 8
6. Historia s. 9,10
7. Społeczeństwo s. 11
8. Religia s. 11
9. Gospodarka s.12
10. Podział administracyjny s. 13
11. Transport s. 14

B. Warunki rozwoju turystyki s. 15

1. Podział na regiony turystyczne s. 15-18
2. Dostępność komunikacyjna s. 19
3. Kuchnia s. 19
4. Festyny i Fiesty s. 20
5. Infrastruktura Turystyczna s. 21

ROZDZIAŁ II

Rynek recepcji turystycznej s. 22-30

ROZDZIAŁ III

Rynek emisji turystycznej s. 31-37

Aktywny wypoczynek w Meksyku s. 38,39

ROZDZIAŁ IV

Znaczenie rynku turystycznego dla Polski s. 40,41

ZAKOŃCZENIE s. 42,43

WPROWADZENIE

Turystyka jest najszybciej rozwijającym się sektorem gospodarki meksykańskiej, pod wydobyciu ropy naftowej stanowi największe źródło dochodów. Dawniej turyści odwiedzali głównie stolicę i przyległe kolonialne miasteczka na Mesie Centralnej a także starożytne miasta Majów na Jukatanie. W ostatnich latach w siłę rosną ośrodki położone nad piaszczystymi plażami Zatoki Meksykańskiej i Oceanu Spokojnego.¹

Meksyk jest niczym magnes.

Krąży legenda, że zdobywca państwa Azteków - hiszpański konkwistador Cortés, zapytany, jak wygląda Meksyk, po prostu zmiażdżył kartkę papieru i rzucił ją na stół, co miało oznaczać, że jest to kraj o niezmiernie urozmaiconej powierzchni terenu z przewagą wyżyn i gór, m.in. czynnych wulkanów.

Rozwojowi turystyki w Meksyku sprzyjają zarówno cechy środowiska przyrodniczego (różnorodność klimatyczna i krajobrazowa, czyste i ciepłe wody morskie, rozległe plaże, źródła wód leczniczych itd.), jak również walory pozaprzyrodnicze, związane z jakżeż bogatą przeszłością historyczną kraju (liczne zabytki z epoki prekolumbijskiej oraz z czasów panowania hiszpańskiego, specyficzny folklor).²

¹ <http://meksyk.turystyczny.info.pl>

² <http://www.esalsa.net>

WYBÓR TEMATU

W związku z tym, że turystyka odgrywa rolę jednego z motorów całej ekonomii Meksyku, postaram się przedstawić dlaczego jest tak ważna, kto ma na nią największy wpływ, jak się rozwija oraz za pomocą prezentacji tego kraju udowodnić, że Meksyk jest atrakcją, destynacją, zarówno dzięki imponującym i zróżnicowanym zabytkom jak i jego bogatej kulturze, otwartości mieszkańców jak i szerokich możliwościach spędzania aktywnie wolnego czasu i wypoczynku.

ŹRÓDŁA

Encyklopedie

Przewodniki

Gazety turystyczne

Internet

Roczniki statystyczne

KRAJ MEKSYK

► PODSTAWOWE INFORMACJE

Meksyk to ponad 100-milionowe państwo w Ameryce Północnej. Pod względem powierzchni (około 2 mln km kwadratowych) Meksyk zajmuje 13 miejsce na świecie. Stolicą kraju jest miasto o tej samej nazwie - Meksyk. Miasto zamieszkuje około 9 mln mieszkańców, natomiast liczebność całej aglomeracji miejskiej ocenia się na ponad 20 mln osób. Obecnie stolica Meksyku zajmuje trzecie miejsce na liście największych aglomeracji miejskich świata po Tokio i Seulu, jednak przez wiele lat to właśnie Meksyk uznawany był za największą aglomerację miejską.³

Rysunek 1 Mapa Meksyku

Politycznym i geograficznym sercem kraju jest Dolina Meksyku (Anahuac). To na jej obszarze stłoczona jest ponad 1/5 ludności kraju.⁴

Na północy Meksyk od USA oddziela pas jałowej ziemi rozciągający się na długość 3140 km. To chyba jedyne miejsce na ziemi, gdzie spotykają się tak zwany pierwszy i

³ <http://www.meksyk24.info/>

⁴ „Przewodnik National Geographic”, Jane Onstott, s.10

trzeci świat. Południowa granica Meksyku z Gwatemalą przebiega na rzece Usumacinta, która płynie przez wilgotne lasy równikowe. Północ i południe Meksyku różnią się od siebie diametralnie. Północne stany są bogatsze, bardziej zadbane, zurbanizowane i uprzemysłowione. Mieszka tu niewielka populacja Indian. Meksyk jest krajem gęsto zaludnionym.⁵

GEOGRAFIA

Państwo leży w południowej części **Ameryki Północnej**, nad Oceanem Spokojnym i Zatoką Kalifornijską na zachodzie oraz Zatoką Meksykańską i Morzem Karaibskim na wschodzie.

Pod względem ukształtowania powierzchni Meksyk jest krajem **wyżynno - górzystym**. Prawie 80% powierzchni leży powyżej 1000 m n.p.m.

Rysunek 2 Wulkan Orizaba

Centralną część północnego i środkowego Meksyku zajmuje rozległa **Wyżyna Meksykańska** otoczona biegnącymi równolegle do oceanów krawędziowymi górami Sierra Madre Wschodnia i Sierra Madre Zachodnia, porozcinana głębokimi dolinami rzek.

Północną część Wyżyny Meksykańskiej stanowi tzw. **Mesa Północna** wznosząca się na wysokość 900-1700 m n.p.m. Jej cechą charakterystyczną są liczne bezodpływowe kotliny tzw. **bolsony**, rozdzielone niewysokimi grzbietami gór.

Południowa część Wyżyny Meksykańskiej to **Mesa Centralna** - lawowy płaskowyż osiągający 2000-2800 m n.p.m. z kotlinowatymi obniżeniami. Od południa Mesę Centralną zamyka biegnąca równoleżnikowo **Kordyliera Wulkaniczna**.

Na południe od Kordyliery Wulkanicznej rozciąga się zapadlisko tektoniczne rzeki **Balsas** oraz łańcuchy górskie. Na północno-wschodnim skraju Meksyku występują

⁵ „Przewodnik Wiedzy i Życia”, Wiedza i Życie, Warszawa 2000 s.13

doliny śródgórskie i niziny nadmorskie z przybrzeżnymi **jeziorami lagunowymi**. Wzdłuż wybrzeży Zatoki Meksykańskiej do półwyspu **Jukatan** oraz na wybrzeżu Pacyfiku ciągnie się **pas nizin**.⁶

Największą rzeką jest Rio Bravo del Norte (bardziej znana pod amerykańską nazwą przynoszącą na myśl western z Johnem Waynem w roli głównej - Rio Bravo).

Najwyższym szczytem jest wzniesienie **Pico de Orizaba**, ale najbardziej znanymi są wulkany Popocatepetl i IztaccĀhatl, wznoszące się 60 kilometrów na południowy wschód od Miasta Meksyku. Ze względów bezpieczeństwa wspinaczka na szczyt Popo jest zabroniona, jednak doświadczeni turyści (ze względu na stopień trudności wspinaczki), korzystając z usług przewodnika mogą zdobyć szczyt Iztaccihuatl i stamtąd podziwiać znajdujący się w stosunkowo niewielkiej odległości wulkan Popocatepetl.⁷

KLIMAT

Klimat Meksyku jest bardzo zróżnicowany. Na obszarach leżących na północ od Zwrotnika Raka dominuje klimat zwrotnikowy kontynentalny: suchy na Wyżynie Meksykańskiej oraz w północnej części Sierra Madre Wschodnia i skrajnie sucha na Półwyspie Kalifornijskim i w Sierra Madre Wschodniej. Poza obszarami górkimi średnie roczne sumy opadów atmosferycznych nie przekraczają granicy 500 mm. Pora deszczowa przypada na okres letni, a w północnej Kalifornii na okres zimowy.

Na południu od zwrotnika spotyka się odmiany klimatów okołorównikowych: podrównikowy wilgotny (Kordylera Wulkaniczna, Jukatan), podrównikowy suchy (południowa część Sierra Madre Wschodniej) oraz równikowy wybitnie wilgotny (Chiapas).⁸

W zależności od wysokości nad poziom morza wyróżnia się 4 **piętra klimatyczno-roślinne**. Linia **wiecznego śniegu** przebiega w Kordylierze Wulkanicznej na wysokości ok.4600 m n.p.m. Średnia wieloletnia temperatura lipca wynosi 33°C.

⁶ <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/meksyk>

⁷ <http://www.easygo.pl/przewodnik/meksyk.html>

⁸ Źródło: Popularna Encyklopedia Powszechna, Grupa Wydawnicza Bertelsmann, Warszawa 2000

SZATA ROŚLINNA

Meksyku jest bardzo urozmaicona. Około 28% jego obszaru zajmują lasy, które znajdują się zwłaszcza na wschodnim i południowo-zachodnim wybrzeżu oraz w górach. Wschodnie wybrzeże pokrywają lasy kolczaste oraz wiecznie zielone lasy podzwrotnikowe. Wybrzeże południowo-wschodnie porastają suche lasy kolczaste.

Rysunek 3 Agawa

Dla obszarów górskich charakterystyczne są lasy typowe dla strefy umiarkowanej. Na Wyżynie Meksykańskiej i Półwyspie Kalifornijskim występuje roślinność pustynna i półpustynna, z kserofitami, kaktusami i agawami, a w miejscach wilgotniejszych - sawanna. Na terenie Meksyku znajduje się 45 parków narodowych i rezerwatów przyrody.⁹

FAUNA

Na północy Meksyku w górzystych regionach żyją: pumy, wilki, jelenie i kojoty a także szopy, pancerniki, skunksy, króliki i węże. Na południu i wschodzie, w lasach tropikalnych żyją wyjce i czapiaki (małpy z rodziny kapucynek), jaguary, oceloty, tapiry, mrówkojady, pekari, jelenie oraz kilka niebezpiecznych tropikalnych gadów takich jak boa dusiciel. Wybrzeża Meksyku należą do najważniejszych na świecie pod kątem lęgów żółwi morskich, są też ulubionym miejscem delfinów. Na podmokłych terenach południa kraju żyją krokodyle i kajmany.

Rysunek 4 Skunksy

Od stycznia do kwietnia w wodach Zatoki Kalifornijskiej możemy obserwować życie wielorybów, również te wody to miejsce narodzin lwów oraz słoni morskich. Jedne z najpiękniejszych raf koralowych na świecie możemy podziwiać w wodach Morza Karaibskiego, które oblewa Jukatan, natomiast wybrzeża Pacyfiku to raj dla setek

⁹ <http://www.bryk.pl>

gatunków ptaków: orłów, jastrzębi, myszołowów, gęsi, kaczek, kolibrów, trogonów, papug, papug długoogonowych, kwezali, tukanów i flamingów.¹⁰

HISTORIA

Współczesny Meksyk jest owocem zderzenia dwóch kultur. Od czasów gdy hiszpańscy konkwistadorzy pokonali Azteków w 1521 roku, dawne cywilizacje Meksyku zaczęły stapiać się z katolicką, europejską kulturą Hiszpanii. Trwało to kilka stuleci aż do uzyskania niepodległości w XIX wieku, kiedy to Meksyk zaczął budować własną tożsamość.

Mezoameryka, region którego starożytny Meksyk stanowił dużą część, może poszczycić się historią sięgającą trzy tysiące lat wstecz przed przybyciem Hiszpanów. Wprawdzie istniały tam silne państwa na czele z imperium Azteków, lecz nie dorównywały one uzbrojeniu hiszpańskich konkwistadorów, którzy najechali na kraj i narzucili mu swoją władzę oraz religię. Przez następne trzysta lat Meksyk był hiszpańską kolonią.

Hiszpanie, żądni srebra, przesuwali granicę na północ, zakładając nowe miasta. Natomiast w środkowym i południowym Meksyku panowali nad podbitą miejscową ludnością. Indianie pracowali w hiszpańskich majątkach, płacili daninę Koronie i oddawali cześć chrześcijańskiemu Bogu, chociaż tylko częściowo porzucili dawne wierzenia i praktyki religijne. W XVIII wieku władza Hiszpanii w porównaniu z władzą innych państw kolonialnych (Francja, Anglia) w Ameryce osłabła. W tym też czasie rządy kolonialne spotkały się z ogromnym niezadowoleniem poddanych w Meksyku, którzy zaczęli dążyć do uzyskania

Rysunek 5 Aztek

niepodległości. Ruch ten zahamowały wojny napoleońskie. Meksyk ogłosił ostatecznie niepodległość w 1821 roku. W połowie XIX wieku Stany Zjednoczone powiększyły swoje terytorium kosztem północnych obszarów Meksyku, ustalając granicę gdzie

¹⁰ <http://www.meksyk.us>

przebiega ona obecnie. Dopiero w połowie XX wieku w wyniku rewolucji z 1910 roku kraj osiągnął stabilność i odnotował wzrost gospodarczy.¹¹

W 1917 roku Kongres uchwalił nową konstytucję, a w 1929 roku utworzono Partię Narodowo - Rewolucyjną, przemianowaną w 1946 roku na Partię Instytucjonalno - Rewolucyjną. Przeprowadziła ona wiele ważnych reform i przez następne dekady była jedyną partią rządzącą.¹²

W 1992 podpisał układ o Północnoamerykańskim Obszarze Wolnego Handlu (NAFTA). Meksyk jako pierwsze państwo w Ameryce Łac. przyjął i zaczął realizować tzw. plan Brady'ego (program oddłużenia państw rozwijających się). Dzięki tej polityce na początku lat 90. znalazł się w czołówce reformujących się państw Ameryki Łacińskiej.

Rysunek 6 Herman Cortes

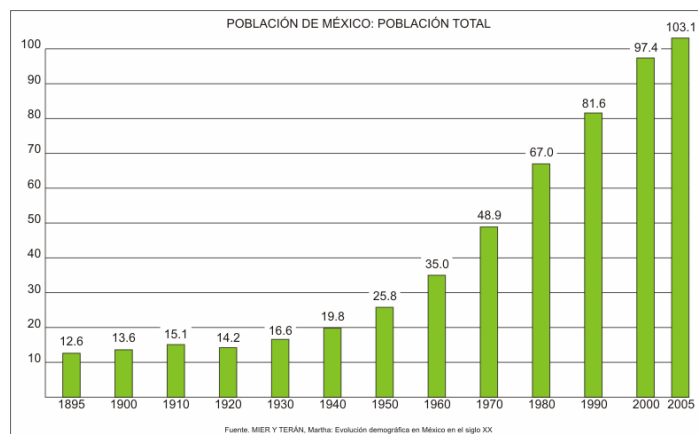
W 1979 zainicjowano częściową reformę systemu politycznego, dopuszczając działalność opozycji parlamentarnej. Przebudowie gospodarki towarzyszyły silne napięcia społeczne (od końca 1993 powstanie indiańskiej ludności stanu Chiapas), brak stabilizacji politycznej i przejściowe załamania (kryzys finansowy na przełomie 1994 i 1995). W wyborach 1994 ponownie zwyciężyła PRI, ale społeczne koszty liberalnych reform i skandale polityczne z udziałem wysoko postawionych polityków PRI osłabiły pozycję partii. Po wyborach parlamentarnych 1997 PRI utraciła w Izbie Deputowanych absolutną większość. W 2000 na prezydenta został wybrany V. Fox, stojący na czele koalicji wyborczej Alianza por el Cambio, a wybory parlamentarne dodatkowo osłabiły pozycję PRI w Kongresie. W polityce gospodarczej rząd wspiera rozwój infrastruktury i handlu, kontynuowany jest proces prywatyzacji (także w przemyśle paliwowym i energetycznym). W polityce zagranicznej nastąpiło zbliżenie ze USA. W 2002 podpisano umowy o zwiększeniu bezpieczeństwa wspólnej granicy, ograniczaniu imigracji z Meksyku, amerykańskiej pomocy gospodarczej oraz wspólnej walce z handlem narkotykami.¹³

¹¹ Przewodnik Wiedzy i Życia”, Wiedza i Życie, Warszawa 2000 s.39

¹² <http://www.travelplanet.pl/przewodnik>

¹³ <http://encyklopedia.pwn.pl/>

SPOLECZEŃSTWO

W niewielu krajach na tej półkuli mieszka więcej Metysów (osób ze związków białych i Indian) oraz indian, niż w Meksyku. Niemal 30 % Meksykanów to Indianie, Metysów jest dwukrotnie więcej.

Wykres 1 Przyrost ludności w Meksyku 1895-2005

Ponad 5 milionów Meksykanów mówi przede wszystkim językami: maya, misteckim, nahuatl, otom, purepecha i zapoteckim. Indianie i Metysi należą do grupy najbiedniejszych- łącznie ok ¼ ludności.¹⁴

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech społeczeństwa meksykańskiego od lat 40. XX w. jest gwałtowny przyrost naturalny. Nawet pomimo jego spowolnienia w latach 80. liczba ludności rośnie o 50% szybciej niż wynosi średnia światowa. Taki rozwój sytuacji jest pochodną wielu czynników, na które składają się przede wszystkim rozwój opieki medycznej oraz rolnictwa. Drastycznie spadł odsetek śmiertelności wśród niemowląt oraz wydłużyła się średnia długość życia, która jednak i tak jeszcze w dużym stopniu odstaje od krajów rozwiniętych. Średnia długość życia niemalże podwoiła się do tej z lat 30. i wynosi obecnie ok. 75 lat.¹⁵

RELIGIA

Prawie 90 procent Meksykan uważa się za katolików, ale meksykański katolicyzm zasymilował wiele elementów Religii przedchrześcijańskiej. Do najbardziej czczonych, szczególnie przez ubogich, należy Matka Boska z Guadalupe, patronka kraju, jedna z trzech nietykalnych „instytucji” obok prezydenta i wojska. Jej wizerunki można spotkać w całym Meksyku, nawet w najbardziej odległych jego zakątkach.

Rysunek 7 MB z Guadalupe

¹⁴ „Przewodnik National Geographic”, Jane Onstott, s.12,13

¹⁵ <http://pl.wikipedia.org>

W przeszłości stosunki między państwem nie układały się najlepiej. Kościół najpierw podlegał hiszpańskim władzom kolonialnym a następnie cesarzowi Maksymilianowi Habsburgowi. Obecnie bardzo szybko rośnie wpływ protestantów w Meksyku, którzy w przeciwieństwie do większości katolików uczestniczą regularnie i z dużym zaangażowaniem w życiu religijnym.¹⁶

GOSPODARKA

Meksyk to kraj przemysłowo-rolniczy. Główne bogactwa naturalne to ropa naftowa, gaz ziemny, siarka, rudy żelaza, metale kolorowe. Rozwinięty jest przemysł maszynowy, motoryzacyjny, petrochemiczny, włókienniczy, spożywczy, elektroniczny. W rolnictwie dominują uprawy kukurydzy, pszenicy, fasoli, soi, ryżu, kawy, bawełny.

Gospodarka Meksyku jest silnie powiązana z USA. Po niezbyt dobrym dla gospodarki meksykańskiej roku 2005 w 2006 roku nastąpiła zdecydowana poprawa. Przyczyną ożywienia była lepsza koniunktura w USA, ale także wysokie ceny ropy naftowej i zwiększony napływ dewiz od meksykańskich emigrantów pracujących w USA. W ostatnich latach kilka amerykańskich i kanadyjskich zakładów motoryzacyjnych przeniosło swoją produkcję do Meksyku z uwagi niższe koszty pracy i zachęty inwestycyjne stosowane przez Meksyk. Negatywne zjawiska w gospodarce Meksyku to brak reform strukturalnych, opóźnienia w reformie sektora energetycznego oraz rynku pracy.¹⁷

Na dobrym poziomie prowadzona jest gospodarka leśna - lasy stanowią około 22% powierzchni kraju. Położenie Meksyku między morzami sprzyja rozwojowi rybołówstwa. Najlepsze łowiska występują wzdłuż wybrzeży Półwyspu Kalifornijskiego.

Rolnictwo boryka się z licznymi problemami. Przeszkodą w jego rozwoju jest zbyt suchy na północy lub zbyt wilgotny na południu klimat, górzysty teren, erozja gleby. Bardzo ważną rolę odgrywa sztuczne nawadnianie - około 6,1 mln ha. Z obszarów tych pochodzi około 50% zbiorów.¹⁸

¹⁶ Przewodnik Wiedzy i Życia”, Wiedza i Życie, Warszawa 2000 s.15

¹⁷ <http://www.mg.gov.pl>

¹⁸ <http://www.travelplanet.pl/przewodnik>

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY MEKSYKU

Meksyk jest państwem federacyjnym, złożonym z 31 "suwerennych, wolnych i niezależnych" stanów, które tworzą unię. Rząd federalny sprawuje bezpośrednią władzę jedynie nad Dystryktem Federalnym (w skład którego wchodzi stolica kraju – Meksyk; hiszp. *Ciudad de Mexico*), nie ma on jednak formalnego statusu stanu.

System polityczny każdego ze stanów opiera się na zasadzie podziału władzy. W każdym ze stanów istnieje jednoizbowy lokalny parlament – kongres. Na czele władzy ustawodawczej w stanach stoją – gubernatorzy. Władzę sądowniczą wykonują "Sądy Sprawiedliwości".

Rysunek 8 Podział Meksyku na stany

Każdy ze stanów jest reprezentowany na szczeblu federalnym w Senacie przez trzech senatorów. Od senatorów należy odróżnić deputowanych, którzy w przeciwieństwie do senatorów nie reprezentują swoich stanów tylko swoich wyborców. Izba Deputowanych i Senat tworzą Kongres Unii. Z kolei stany dzielą się na: municypia. Obecnie w Meksyku funkcjonuje 2 438 municypiów.¹⁹

¹⁹ <http://pl.wikipedia.org/wiki>

TRANSPORT

W Meksyku dobrze rozwinięty jest transport drogowy, prawie nie istnieje osobowy transport kolejowy. Najlepszym pomysłem na zwiedzanie Jukatanu na własną rękę jest wypożyczenie samochodu w licznych punktach typu Rent, a Car i udanie się na wycieczkę krajoznawczą. W Cancun i Playa del Carmen dobrze rozwinięta jest sieć lokalnych połączeń autobusowych. Playa Express zawiezie Państwa do wszystkich ważniejszych atrakcji turystycznych Jukatanu.

Ważną rolę odgrywa transport lotn. — wśród 1,8 tys. lotnisk jest 15 międzynarod. portów lotn., największe: m. Meksyk, Guadalajara, Monterrey, Mérida, Tijuana, Hermosillo, Acapulco.²⁰

Rysunek 9 Meksykański autobus

²⁰ Praktyczny przewodnik, Meksyk, J.Noble W. Bernhardson

➤ WARUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Tabela 1 Główne destynacje w Meksyku podział na miejsca nad:

Morza „Atrakcyjne”	Pacyfik	Zatoki	Karaiby
MAR DE CORTÉS	PACÍFICO	GOLFO	CARIBE
• Rosarito, BC • Ensenada, BC • La Paz, BCS • Los Cabos, BCS • Loreto, BCS • Mazatlán, Sin • Guaymas-San Carlos, Son • Puerto Peñasco, Son	• Manzanillo, Col • Puerto Vallarta, Jal • Costa Alegre, Jal • Nuevo Vallarta, Nay • Acapulco, Gro • Ixtapa, Gro • Huatulco, Oax • Puerto Escondido, Oax	• Veracruz, Ver • Tampico, Tam	• Cancún • Cozumel • Isla Mujeres • Riviera Maya

ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Meksyk jest krajem, który zachwyci zarówno miłośników relaksującego urlopu nad morzem, jak i osoby zainteresowane kulturą i historią. Koniecznie odwiedźcie malownicze miasta z okresu kolonializmu, wioski indiańskie, kolorowe targi, tajemnicze piramidy będące świadkami tysiącletniej kultury. W Meksyku nie brakuje również pięknych plaż, turkusowego morza i życzliwych, pełnych radości życia ludzi.²¹

PODZIAŁ NA REGIONY TURYSTYCZNE

Na terenie Meksyku można wydzielić osiem regionów turystycznych: Środkowy, Środkowo-Zachodni, Południowo-Pacyficzny, Chiapas, półwysep Jukatan, Zatoka Meksykańska, Północny, Kalifornijski.

REGION ŚRODKOWY

obejmuje wschodnią część Wyżyny Południowomeksykańskiej i Kordyliery Wulkanicznej. Przeważająca jego część wznosi się ponad 2000 m n.p.m., a najwyższe szczyty przekraczają 5000 m n.p.m. (wulkany: Orizaba 5747 m, Popocatepetl 5452 m, Iztaccihuatl 5286 m).

Obficie występują tu wody mineralne, dzięki którym powstały uzdrowiska, m.in. Ixtapan de la Sal, Cuautla, Atlixco, Ajacuba. Region Środkowy charakteryzuje się dużym nagromadzeniem zabytków okresu prekortezańskiego i kolonialnego. Należy on do największych w Ameryce Łacińskiej regionów turystyki krajoznawczej i

²¹ <http://www.tui.pl/meksyk>

kulturalnej. Koncentruje się tu ok. 25% bazy hotelowej Meksyku, a rocznie odwiedza go blisko 1,5 mln turystów zagranicznych. Do najważniejszych ośrodków turystycznych regionu należą: Meksyk, Teotihuacan, Tulá, Cuernavaca, Puebla, Cholula.

Rysunek 10 Plac Centralny Ixtapan de la Sal

Meksyk - największe miasto świata (21,3 mln mieszk., 1482 km² pow.) - leży w rozległej wysokogórskiej Dolinie Meksyku Anahuac (2278 m n.p.m.), na miejscu zajętym niegdyś przez słone jezioro Texcoco. Na wyspie tego jeziora ok. 1325 r. Aztekowie zbudowali stolicę Tenochtitlan, liczącą na początku VI w. blisko 300 tys.

Rysunek 11 Tlatelolco

mieszkańców. W 1521 r. aztecką stolicę całkowicie zniszczyli Hiszpanie, a na jej gruzach wzniesli nowe miasto, którego kolonialne centrum rozciąga się obecnie wokół Zócalo, tj. meksykańskiego rynku. Wśród zabytków stolicy wyjątkowe miejsce zajmuje, położona w północnej części aglomeracji, bazylika Nuestra Señora de Guadalupe (1531 r.) - obiekt pielgrzymek religijnych. Unikatowym punktem stolicy jest Plac Trzech Kultur (Tlatelolco), miejsce gdzie obok siebie znajdują się szczątki piramidy azteckiej.

REGION ŚRDOKOWO ZACHODNI

Obejmuje pas nizin nadpacyficznych oraz zachodnią część Wyżyny Południowo-meksykańskiej i Kordyliery Wulkanicznej. d południa Sierra Madre de Chiapas zamyka nizina nadbrzeżna (350 km dł.) z licznymi lagunami i jeziorami przybrzeżnymi. Na wybrzeżu znajdują się kąpieliska: Puerto Madero, Boca de Cielo, Paredón, Puerto Arista. W pierwszym tysiącleciu naszej ery Chiapas był jednym z ważniejszych

obszarów rozwoju cywilizacji Majów. W północno-zachodniej części regionu zachowały się ruiny dużych ośrodków miejskich: Palenque (centrum kultury i kultu religijnego, który tworzą wzniesione pomiędzy VII a XII w. pałace, świątynie usytuowane na piramidach, plac do rytualnej gry w piłkę, oraz resztki akweduktu), Bonampak (zespół obiektów kultowych, których największą osobliwością są malowidła naścienne z VIII w.), Piedras Negras, Yaxchilan.

PÓŁWYSEP JUKATAN

Jest monotonną równiną urozmaiconą łańcuchem niewysokich wzgórz mogotowych. Wzdłuż wschodniego wybrzeża ciągną się rafy koralowe, etole i niewielkie wyspy.²² Na dwóch z nich - Cozumel i Mujeres - zlokalizowano nowoczesne

Rysunek 12 Isla de Mujeres

kąpieliska morskie, które, otoczone strefą płytkiego morza, stanowią jeden z bardziej ekskluzywnych rejonów turystycznych Meksyku. Ponadto ważnymi ośrodkami na wybrzeżu karaibskim są: Canciın, Tulum i Chetumal. W przeszłości Jukatan był miejscem, gdzie apogeum rozwoju osiągnęła kultura Majów. W okresie tzw. Nowego Imperium (X-XV w.) wzniesiono tu szereg miast i centrów kultu religijnego: Mayapan, Chichen Itza, Uxmal, Kabah, Sayil i wiele pomniejszych.

REGION ZATOKI MEKSYKAŃSKIEJ

Region ten, położony na nizinie nadbrzeżnej, ciągnie się od granicy ze Stanami

Rysunek 13 Veracruz

Zjednoczonymi po ujście rzeki Grijalva. Miasta regionu uformowały się głównie jako ośrodki portowe, pełniąc również funkcję wypoczynkową. Do największych kąpielisk położonych na wybrzeżu zatoki należą: Veracruz, Tecolutla, Tampico. Veracruz, jeden z najważniejszych portów założonych przez Hiszpanów w Ameryce, budowany był od 1520 r.

²² <http://www.atrakcje-turystyczne.com>

Centrum miasta, otoczone fragmentami murów obronnych oraz przylegającą do nich twierdzą San Juan de Ulua (XVII w.), ma charakter wielkomiejski, natomiast peryferyjne dzielnice (Macambo, Vi I la del Mar) tworzą ciąg zabudowy typowy dla miejscowości kąpieliskowych.

REGION PÓŁNOCNY

Jest to największy, zajmujący blisko połowę powierzchni kraju (964 tys. km²), region turystyczny Meksyku. Obejmuje on Wyżynę Północnomeksykańską, góry Sierra Madre Wschodnia, Sierra Madre Zachodnia oraz Nadbrzeżną Nizinę Północno-Zachodnią. Zachodnią granicę wyżyny stanowi potężny, trudno dostępny łańcuch górski Sierra Madre Zachodnia (3150 m n.p.m.), rozcięty szeregiem głębokich jarów (quebradas), opadających ku nizinom

Rysunek 14 Sierra Madre nadbrzeżnym progiem uskokuwym.²³

PÓŁWYSEP KALIFORNIJSKI

Półwysep Kalifornijski, zwany Dolną Kalifornią (stany: Kalifornia Dolna, Kalifornia Dolna Południowa), ciągnie się na przestrzeni ok. 1430

Rysunek 15 Tijuana

km, od przylądka San Lucas na południu po dolinę San Joaquin w Stanach Zjednoczonych. Zachodnie stoki gór opadające łagodnie w stronę Oceanu Spokojnego tworzą nadbrzeżną równinę o charakterze pustynnym, z niewielkimi słonymi lagunami i piaszczystymi plażami; kąpieliska: Tijuana-El Monumento, Enseñada, Rosarito, San Carlos. Wschodnie wybrzeże półwyspu składa się natomiast z wąskich, długich piaszczystych plaż, całkowicie zanikających w miejscach, gdzie strome zbocza górskie opadają bezpośrednio do Zatoki Kalifornijskiej. Region Kalifornii jest obszarem dynamicznie rozwijającej się turystyki przygranicznej ze Stanami Zjednoczonymi. Miastem o największej liczbie turystów jest Tijuana, dysponująca ponad 100 hotelami (ok. 7500 miejsc), licznymi restauracjami, barami, kasynami gry, sklepami wolnocłowymi, przyciąga rocznie kilka milionów turystów.

²³ <http://www.atrakcje-turystyczne.com>

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

Największymi krajowymi liniami lotniczymi są Aeromexico i Mexicana. Działa również wiele mniejszych linii, których samoloty latają często między prowincjonalnymi miastami. Należy do nich Aero Kalifornia, Aerocaribe i Aerocozumel, Aeroexo, Aeromar, Avisca i Taesa obsługująca ok.

Rysunek 16 Samolot Aeromexico

20 miast w całym kraju. W Meksyku istnieje dobra, stale rozwijająca się sieć dróg i połączeń autobusowych. Autobusy dalekobieżne bardzo się różnią, jeśli chodzi o jakość. Po meksykańskich szosach jeżdżą zarówno komfortowe, bezpośrednie autobusy deluxe z klimatyzacją, jak i rozklekotane, pozbawione zawieszania, wycofane z obiegu autobusy miejskie, które kursują po zakurzonych drogach do odległych osad. Trudno dokładnie powiedzieć na czym polegają różnice pomiędzy klasami, a określenia de lujo i primera clase mogą odpowiadać szerokiemu zakresowi poziomu komfortu. Tanim sposobem na podróżowanie jest pociąg. Usługi świadczone są przez FNM meksykańskie koleje państwowe.

Rysunek 17 kolej FNM

Niestety poziom świadczonych usług jest nienajlepszy, pociągi jeżdżą wolno, trudno czasami dowiedzieć się, kiedy odjeżdża albo jakiego rodzaju wagony sypialne są w składzie i ile kosztuje bilet. Z drugiej strony podróże koleją mogą być ciekawe, a nawet romantyczne. Jadą przez malownicze, wiejskie tereny, których nie widać z okien samochodu.²⁴

KUCHNIA

Meksykańska jest bardzo zróżnicowana, pełna odmian regionalnych i subtelnych niespodzianek. W całym kraju można zjeść smacznie, a w każdym większym mieście jest bardzo duży wybór lokali. Meksykanie jedzą trzy posiłki dziennie. W skład każdego wchodzi jedno z trzech głównych dań narodowych: *tortilla*, *frijoles* i *chile*. Trudno o miejsca lepiej nadające się gastronomicznego odkrywania Meksyku niż jego

²⁴ Praktyczny przewodnik „Meksyk” John Noble, Pascal, Bielsko Biała 1999

targi, kolorowe i aromatyczne o każdej porze roku. Wśród najwspanialszych trzeba wymienić Veracruz, na których sprzedaje się przede wszystkim ryby i owoce morza. Meksykanie dużo piją. Maja wspaniałe soki owocowe, które można kupić na każdym targu, dzięki ciepłemu klimatowi maja nawet dobre piwa i wina. Jako produkt wyjściowy do wyrobu wielu napojów służy agawa, szczególnie do wyrobu *puluque*, który robi się ze sfermentowanego soku rośliny. Tradycyjnie pije się też tequilę ze szczyptą soli i sokiem limony.²⁵

Rysunek 18 Tequila

Rysunek 18 Tequila

Rysunek 19 Kwiat cukinii

FESTYNY I FIESTY

Jak przystało na kraj zdecydowanie katolicki, Meksyk czci licznych świętych oraz urządza wszelkie uroczystości religijne. Meksykanie uwielbiają fajerwerki i wszystko fetują pokazami ogni sztucznych.

Rysunek 20 Fiesta

W świętowaniu pełnym przepychu celują zakochani w muzyce i tańcu mieszkańcy wybrzeży. Najślawniejszy meksykański karnawał odbywa się w Veracruz. Towarzyszą mu bale maskowe, parady przebierańców i ogniste, całonocne zabawy uliczne. Wielkanoc jest świętem bardziej uroczystym obchodzonym ceremonialnie, szczególnie poruszające się obchody w Oaxaca, San Miguel de Allende, San Luis Potosi i Tlaxcala²⁶.

²⁵ Nelles Guides

²⁶ Wiedza i życie

INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA

Możliwości noclegów w Meksyku jest bardzo wiele- od pól namiotowych, pensjonatów i schronisk młodzieżowych poprzez tanie hotele i motele do luksusowych, wysokich hoteli na światowym poziomie i bogatych ośrodków wypoczynkowych. Meksyk specjalizuje się w dobrych hotelach średniej klasy, są zazwyczaj porządne, bezpieczne i wygodne ale niezbyt luksusowe.

Najprzyjemniejsza atmosfera panuje w hotelach, które powstały w starych rezydencjach, gospodach a nawet klasztorach . Specyficzny nastrój podkreślany jest przez fontanny, szemrzące na starych, kamiennych dziedzińcach. W dużych miastach i ośrodkach turystycznych działają wielkie , nowoczesne hotele. Oferują one wszelkie luksusy za odpowiednio wysoka cenę.²⁷

Rysunek 21 Rezydencja meksykańska

²⁷ Praktyczny przewodnik „Meksyk” John Noble, Pascal, Bielsko Biała 1999

ROZDZIAŁ II

RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ

Tabela 2

Główne destynacje z całego świata, do których udają się turyści.

Principales destinos en el mundo en función de la llegada de turistas, 2006-2007			
País	2006	País	2007 ^{R/}
	Millones de Turistas		Millones de Turistas
Total Mundial	847.0	Total Mundial	903.0
Francia	78.9	Francia	81.9
España	58.2	España	59.2
Estados Unidos	51.0	Estados Unidos	56.0
China	49.9	China	54.7
Italia	41.1	Italia	43.7
Reino Unido	30.7	Reino Unido	30.7
Alemania	23.5	Alemania	24.4
México ^{1/}	21.4	Ucrania	23.1
Austria	20.3	Turquía	22.2
Federación Rusa	20.2	México ^{1/}	21.4
Ucrania	18.9	Malasia	21.0
Turquía	18.9	Austria	20.8
Canadá	18.3	Federación Rusa	n.d.
Malasia	17.5	Canadá	17.9
Hong Kong (China)	15.8	Hong Kong (China)	17.2
Grecia	16.0	Grecia	n.d.
Polonia	15.7	Polonia	15.0
Tailandia	13.8	Tailandia	14.5
Portugal	11.3	Macao (China)	12.9
Macao (China)	10.7	Portugal	12.3

Meksyk znajduje się w pierwszej 10 państw do których najczęściej i najwięcej przybywają turyści. Jednakże w roku 2007 możemy zaobserwować, że w stosunku do roku 2006 liczba turystów zmalała co spowodowało, że z pozycji 8 spadł na 10.

Tabela 3 Odwiedzający międzynarodowi w Meksyku od Stycznia do Czerwca

Concepto	Enero -Junio	
Número de personas	2007	2008
Visitantes Internacionales a México	46819.2	46869.5
Turistas Internacionales	10963.9	11472.4
Turismo al Interior	6802.9	7153.4
Turismo Fronterizo	4161.0	4319.0
Excursionistas Internacionales	35855.3	35397.1
Excursionistas Fronterizos	31951.0	31864.0

Liczba odwiedzających międzynarodowych przybywających do Meksyku w 2008 od Stycznia do Czerwca to 46869.5 tys. Turystów międzynarodowych było 11472,4 tys. W porównaniu z 2007 rokiem obie wielkości są większe tzn przyjazdy turystów międzynarodowych wzrosły.

Tabela 4

PRZYLOTY NA LOTNISKA 2007-2008 od STYCZNIA do CZERWCA		
CONCEPTO	2007	2008
TOTAL:MIEDZYNARODWE I NARODOWE	309,422	317,692
MIEDZYNARODWE	73,85	74,057
REGULARNE MIEDZYNAR.	67,361	69,036
CZARTERWOE MIEDZYNAR.	6,424	5,021

Z powyższej tabeli możemy odczytać, że ogólna liczba przylotów międzynaordowych do Meksyku wzrosła. Regularne loty w porównaiu z rokiem 2007 również wzrosły natomiast spadła liczba przylotów czarterowych o -21%.

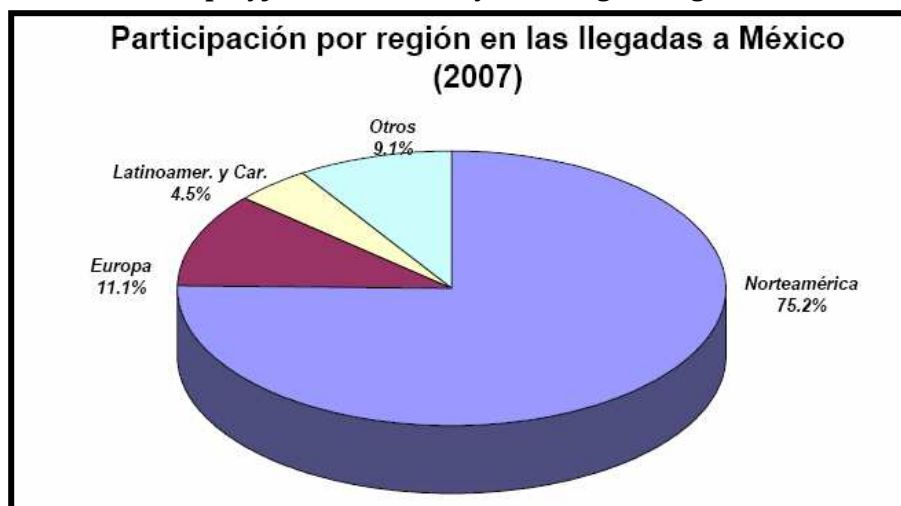
Tabela 5 Przyjazdy turystów międzynarodowych do hoteli

Llegadas de turistas Internacionales a hoteles		
Destino	2007	Var 07/06
Corr. Riviera Maya	2,217,026	7.3%
Corr. Los Cabos	854,710	2.4%
Puerto Vallarta	506,392	-8.1%
Playacar	544,532	7.4%
Playa del Carmen	522,705	19.9%
Nuevo Vallarta	486,358	0.5%
Cabo San Lucas	444,347	23.6%
Ensenada	342,897	14.8%
Cozumel	320,097	20.5%
Monterrey	317,775	13.6%
Ciudad de México	n.d.	--
Cancún	n.d.	--

Fuente: DATATUR Y SITE

W 2007 roku najwięcej wzrosła liczba przyjazdów do hoteli w takich miejscach jak: Cabo San Lucas, Cozumel, Playa de Carmen, Ensenada, natomiast tylko w Puerto Vallarta zmalała o -8,1% .

Wykres 2 Uczestnictwo w przyjazdach do Meksyku ze wzg. na region

Największy udział w przyjazdach do Meksyku odgrywa Ameryka północna, gdyż jest to aż 75%. Kolejno możemy wyróżnić Europę z 11 % i Amerykę Latino 4,5 %.

Tabela 6 Przyjazdy turystów z Europy

EUROPA	TOTAL
REINO UNIDO	16.2%
ALEMANIA	15.6%
FRANCIA	14.9%
ESPAÑA	13.6%
ITALIA	13.0%
GRECIA	4.5%
HOLANDA	4.5%
BELGICA	3.2%
POLONIA	3.2%
HUNGRIA	2.6%
OTROS	8.4%

Najwięcej turystów europejskich przywodzi z Wielkiej Brytanii, Niemiec i Francji, gdyż jest to ok. 15 %, następnie Hiszpania i Włochy. Przyjazdy z Polski to 3,2 % z całkowitej sumy liczby przyjazdów Europejczyków do Meksyku.

Tabela 7 Przyjazdy turystów z Ameryki S

AMÉRICA LATINA	TOTAL
PERU	15.7%
ARGENTINA	14.3%
COLOMBIA	11.4%
BRASIL	9.3%
PANAMA	8.6%
CHILE	6.4%
VENEZUELA	5.7%
EL SALVADOR	5.0%
CUBA	4.3%
PUERTO RICO	4.3%
ECUADOR	3.6%
GUATEMALA	3.6%
NICARAGUA	2.9%
OTROS	5.0%

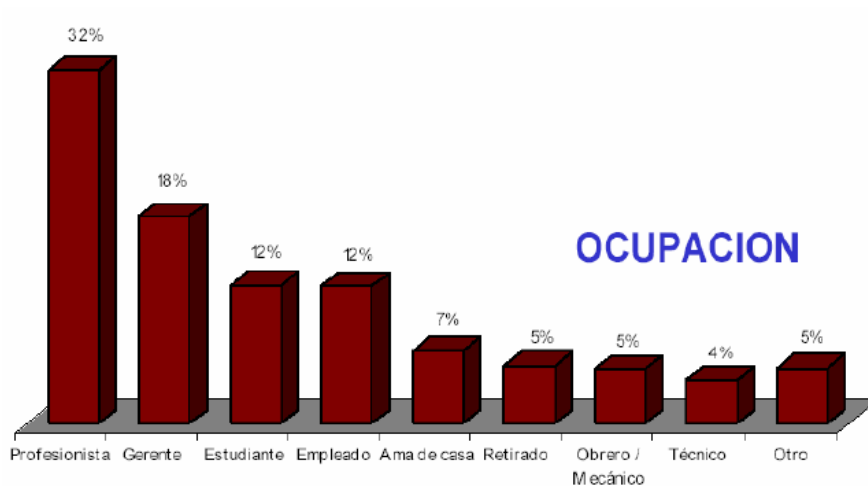
Peru i Argentyna to państwa, z których turyści najczęściej odwiedzają Meksyk. Kolejne 3 miejsca zajmuje Kolumbia, Brazylia i Panama.

Tabela 8 Motywy przyjazdu

MOTIVO	TOTAL
SOL Y PLAYA	34%
VISITA A FAMILIARES Y AMIGOS	33%
NEGOCIOS INDIVIDUALES	17%
CULTURA	5%
LUNA DE MIEL	3%
CONGRESOS Y CONVENCIONES	3%
ESTUDIOS / ACADÉMICO	2%
ECOTURISMO	1%
RELIGIÓN	1%
GOLF	1%

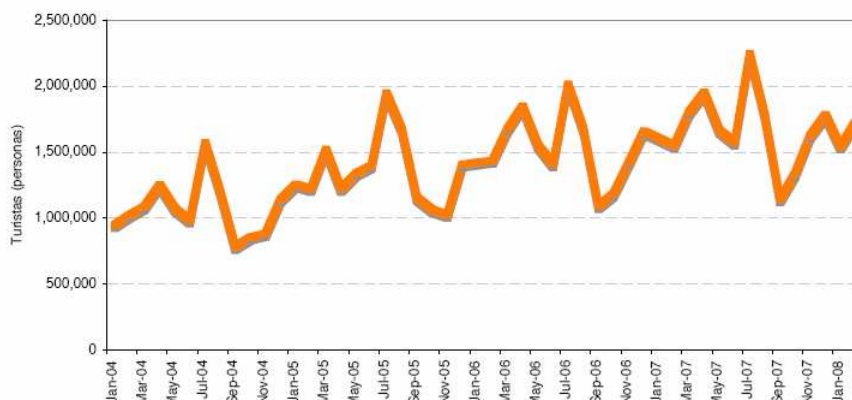
Słońce, plaża oraz odwiedziny znajomych i przyjaciół to główne motywy przyjazdu do Meksyku ok 34%. Dość ważnym są jeszcze interesy indywidualne.17%. Pozostałe to kultura, miesiąc miodowy, turystyka kongresowa, studia, ekoturystyka, religia i golf.

Wykres 3 Przyjazdy ze względu na zawód

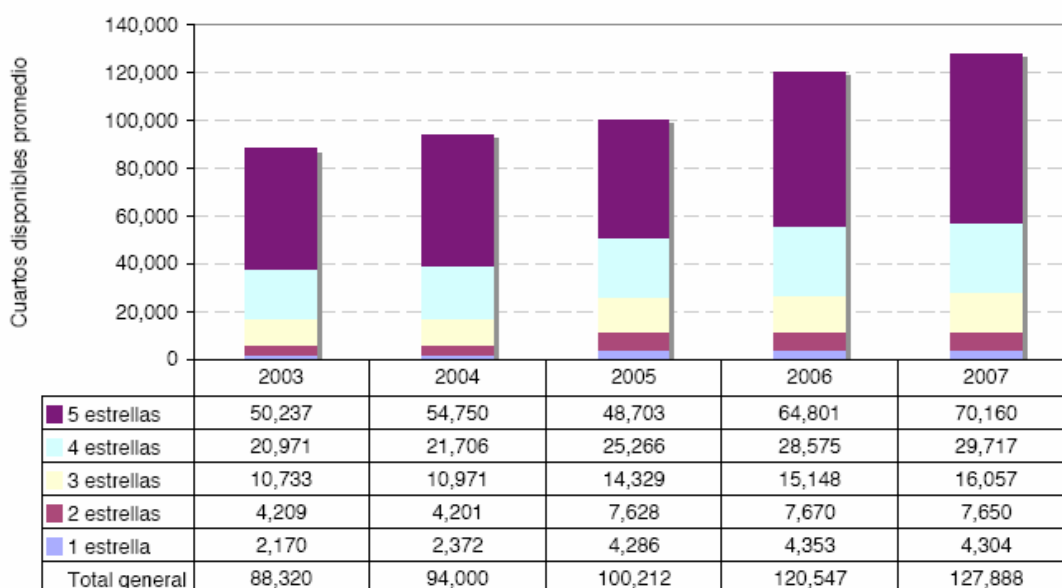
Profesorowie i nauczyciele to właśnie turyści z takimi zawodami najczęściej przyjeżdżają do Meksyku. Jest to 32%. Następnie są inżynierowie 13 %, studenci 12 % i taką samą pozycję zajmują zatrudnieni w firmach.

Wykres 4 przyjazdy turystów do hoteli od 2004 do stycznia 2008

Wzrost przyjazdów turystów do hoteli ciągle ma tendencję zwykłą.

Wykres 5 Liczba hoteli poszczególnych kategorii

Całkowita liczba hoteli w Meksyku to 127,888. Najwięcej jest hoteli 5* w 2007r.

70,160 i równocześnie ta liczba hoteli najbardziej wzrosła od 2003. Również hotele 4* powiększyły swoją liczbę, w 2007 r. 29,717. Najmniej jest hoteli 1* .

Wykres 6 Udział w sprzedaży poszczególnych stanów Meksyku

Największy udział mają stany Cancun, Vallarta i Ensenada-Rosarito. Później Puerto Penasco, Acapulco i Los Cabos.

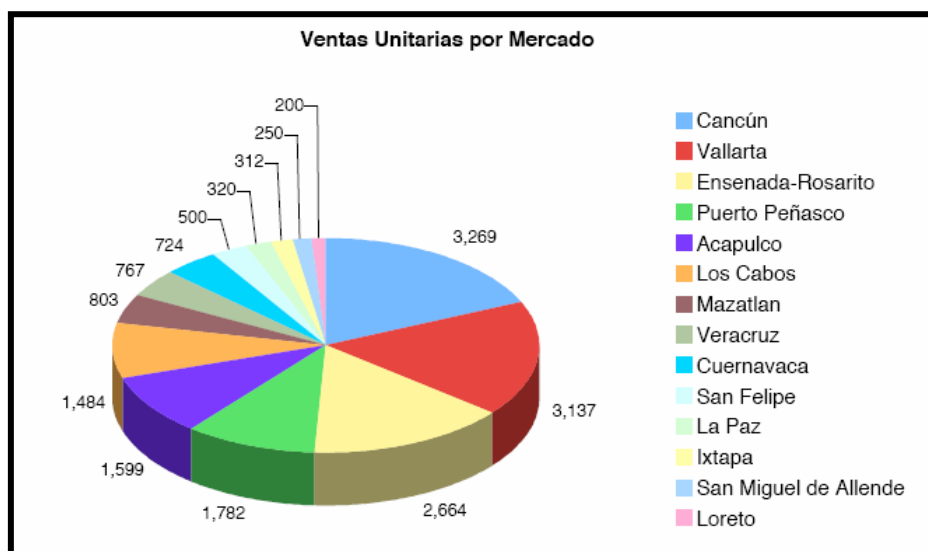

Tabela 9 Wydatki turystów w mln\$ w 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Gasto (millones de dólares)					
Visitantes	1,112	1,040	1,198	1,289	1,192
Turistas	902	827	958	1,072	1,017
T. Internación.....	856	780	918	1,032	976
T. Fronterizos.....	46	46	41	40	41

Liczba wydatków przez turystów międzynarodowych w 2008 wzrosła z 918 do 1,032 a w roku 2009r. zmalała do 976.

Tabela 10 Miejsca jakie najczęściej wybierają Amerykanie

Estados Unidos	
Cancún	247,961
Los Cabos	73,013
Pto Vallarta	66,142
Cd de México	62,683
Guadalajara	25,568
Cozumel	18,397
Mazatlán	14,522
Zihuatanejo	13,123
Acapulco	10,250
Monterrey	9,517
León	6,762
Morelia	3,812
Hermosillo	1,722
Huatulco	1,584
Mérida	1,395
Zacatecas	993
Toluca	843
Tijuana	17

Tabela 11 miejsca jakie wybierają Brytyjczycy

Gran Bretaña	
Cancún	12,895
Cd de México	3,558
Acapulco	2,052
Los Cabos	602
Pto Vallarta	521
Monterrey	218
Guadalajara	211
Mérida	86
Cozumel	76
Zihuatanejo	66
Mazatlán	59
León	43
Huatulco	29
Hermosillo	15
Toluca	11
Morelia	7
Tijuana	3
Zacatecas	0

Zarówno Amerykanie jak i Brytyjczycy na wakacyjny odpoczynek wybierają Cancun. Na drugim miejscu turyści z USA wybierają Los Cabos i na trzecim Porto Valla, a z Wielkiej Brytanii Miasto Meksyk i Acapulco.

Tabela 12 Przyloty międzynarodowe na lotnisko w Miescie Meksyk

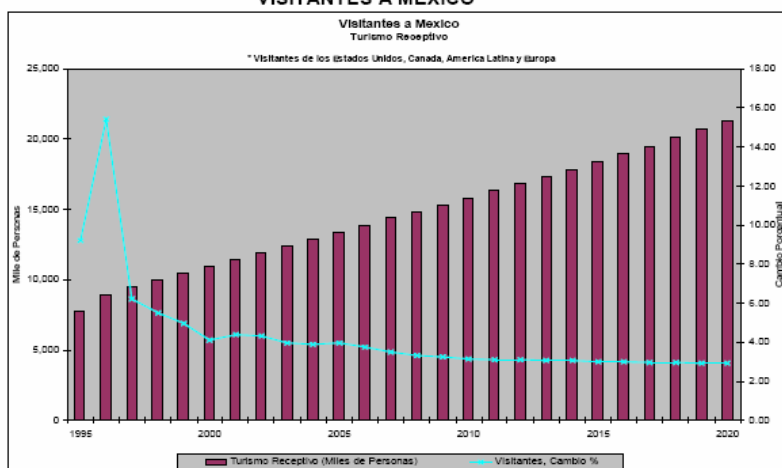
Ciudad de México	
Nacionalidad	Personas
Estados Unidos	62,683
Canadá	14,420
Francia	9,094
Argentina	7,915
España	7,245
Alemania	7,090
Venezuela	4,089
Italia	4,069
Colombia	3,994
Guatemala	3,924

Tabela 13 Sposób jakim podróżują turyści

	MODALIDAD EN LA QUE VIAJAN LOS TURISTAS DE INTERNACIÓN				
	(Miles de turistas)				
	2001	2002	2003	2004	2005
EN TOUR	3,621.4	3,483.6	3,657.1	4,831.6	4,687.3
POR CUENTA PROPIA	6,538.1	6,399.1	6,696.3	6,721.1	7,846.7
VÍA AÉREA	4,048.9	3,850.2	4,039.0	4,038.0	5,248.7
TERRESTRE	2,481.2	2,548.9	2,657.3	2,683.1	2,598.0
TOTAL	10,151.5	9,882.7	10,353.4	11,552.7	12,534.0

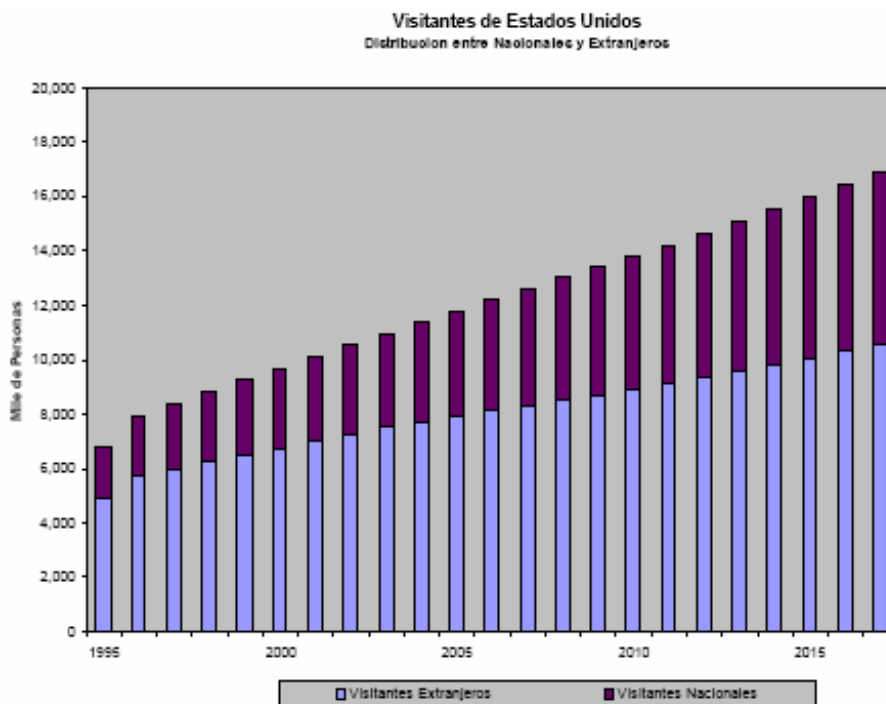
Najwięcej turystów wybiera podróż na tzw. własny rachunek. Liczba ta wzrosła z 6721,1 mln turystów do 7,846.7. Natomiast podróż ze zorganizowaną wycieczką turyści są skłonni mniej wybierać gdyż ta liczba w roku 2005 zmalała do 4,687.3.

Wykres 7 Odwiedzający Meksyk lata 1995-2010
VISITANTES A MÉXICO

Turystyka przyjazdowa do Meksyku będzie wzrastać stopniowo. Jednak z powodu tego, że turyści z USA odwiedzają najczęściej Meksyk, ten rynek wykaz że wskaźniki będą niższe niż w takich krajach jak Kanada, Europa czy Ameryka Latina.

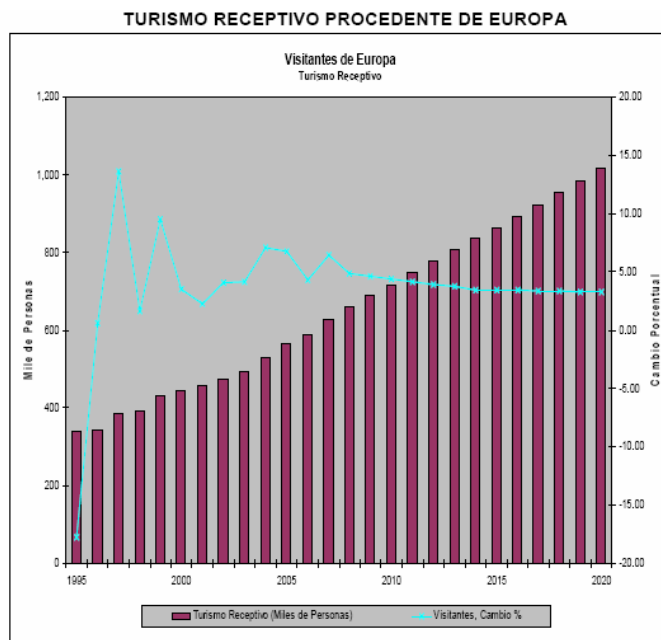
Wykres 8 Odwiedzający z USA podzieleni na tur. narodowych i zewnętrznych

Wiele turystów tzw. obcych odwiedza Meksyk, ale odwiedziny turystów narodowych również wzrastają i będą rosły tak się przewiduje do 2020 roku.

Wykres 9 Turyści z Europy- przyjazdy do 2020

Szacuje się, że liczba turystów z Europy również będzie wzrastać do roku 2020.

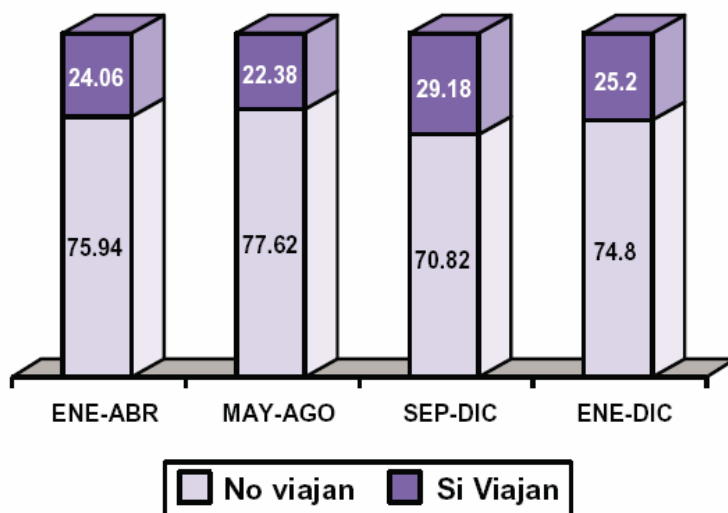

ROZDZIAŁ III

RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ

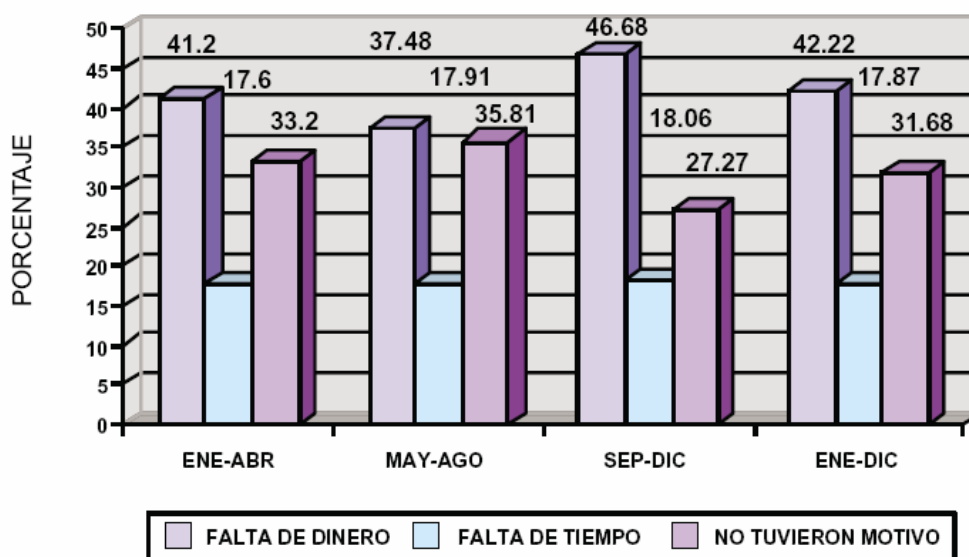
Turystyka narodowa odgrywa duże znaczenie dla państwa; jednak mieszkańcy są biedni i nie mają środków by podróżować, dlatego większość z nich na to się nie decyduje.

Wykres 10 Procentowy udział Meksykańczyków w podróżach

Z tego wykresu możemy odczytać, że ponad 70% Meksykańczyków w ciągu całego roku nie wyjeżdża. Średnio 25 % z nich dysponuje środkami by zdecydować się na wyjazd.

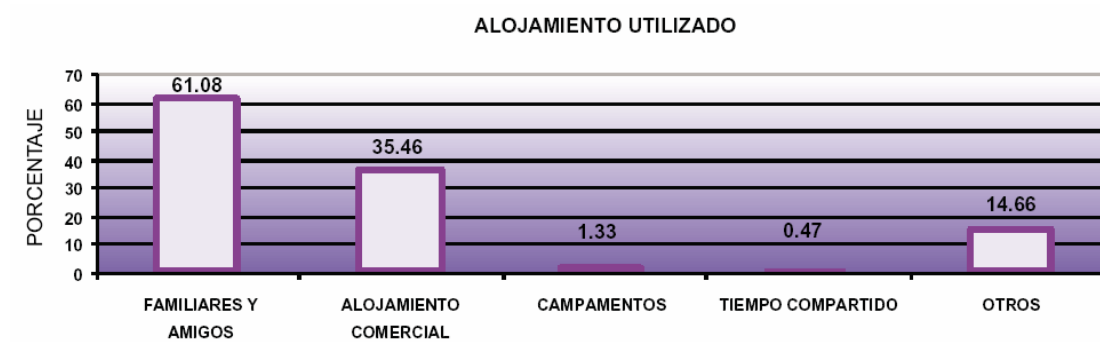
Wykres 11 Przyczyna nie uczestniczenia w wyjazdach

Podstawowy motywem, który powoduje, że Meksykańczycy nie podróżują jest brak funduszy 42,22%. Na drugim miejscu brak motywu do podróżowania 31,68 %, i na trzecim brak czasu 17,87%.

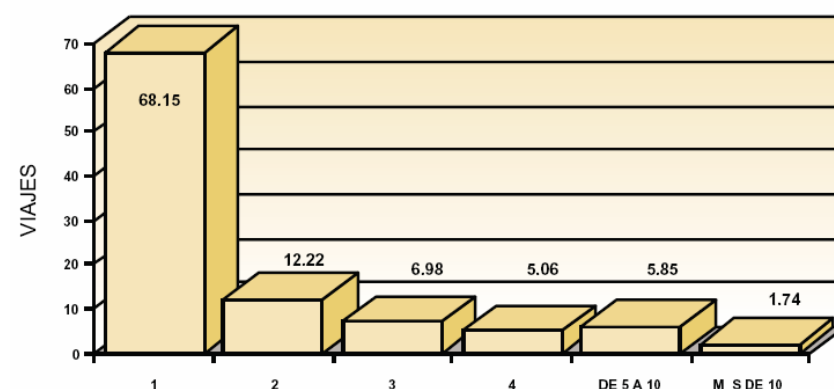
Większość Meksykańczyków którzy decydują się na wyjazd, to ci którzy posiadają drugie domy i ich głównym motywem jest przyjazd do “drugich domów” zwłaszcza na wakacje. Jest to ok 38 %. Inym motywem są odwiedziny przyjaciół i rodziny 32% negocjacje, praca 11%.

Wykres 12 Miejsca w których nocują

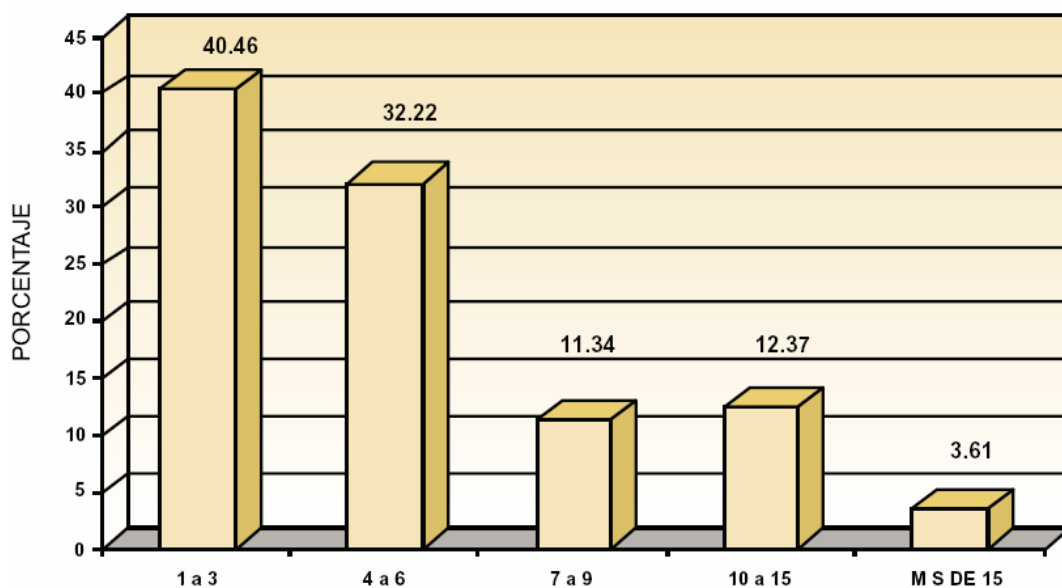
61,08% kwateruje się u swoich rodzin i przyjaciół. Natomiast 35,46% korzysta z infrastruktury turystycznej tj. Hotel, motel, schronisko, pensjonat.

Wykres 13 Częstotliwość podróży

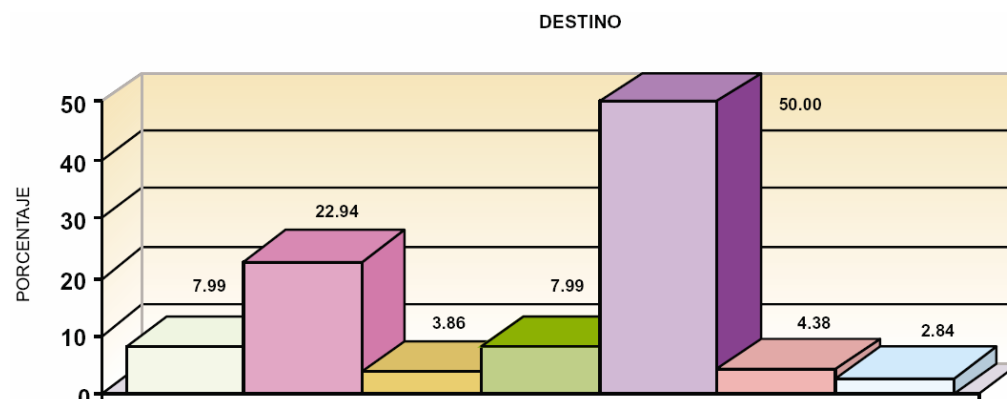
Większość turystów decyduje się tylko na 1 podróż w ciągu roku 68,15 %.

Wykres 14 Czas trwania podróży, liczba nocy
(NOCHES)

Najwięcej korzysta od 1 do 3 noclegów ok 40,46%. Od 4 do 6 noclegów to 32,22% turystów.

Wykres 15 Miejsca, które wybierane są z noclegiem i motywem spędzenia wakacji.

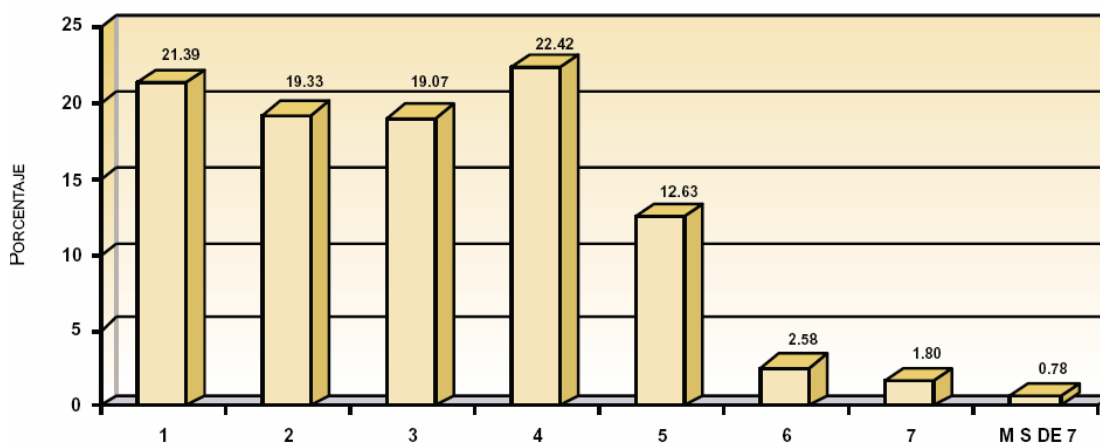

50 % tych turystów zwiedzają miasta. 22,84 % tradycyjne centra przy plaży; 7,99% wilekie miasta i miejsca przy plaży zaplanowane; 4,38% strefy podmiejskie; 3,86% inne centa przy plaży i 2,84% ine miejsca.

Środki jakie używają zainteresowani by sie skonsultować podróż to:

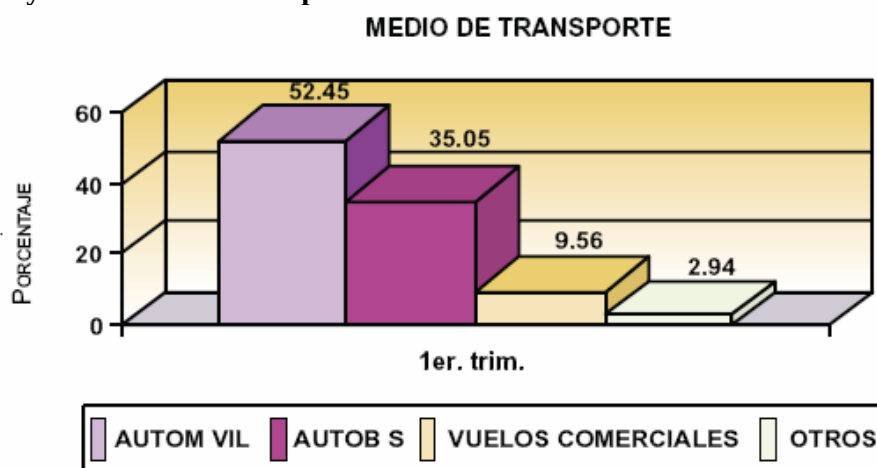
1. Rodzina i znajomi
2. Biura podróży
3. Ulotki tury
4. Internet
5. Gazety
6. Telewizja

Wykres 16 Liczba osób ze sobą podróżujących

Najwięcej turystów podróżuje w cztery osoby 22,42 % i wpojedynkę 21,39%.

Wykres 17 Środek transportu

55,45 % korzysta z samochodu, 35,05 % z autobusów, tylko 9,56 % z lotów międzykrajowych.

Na przełomie styczeń luty 2009 z Meskyku wyjechało 2,146 tys. turystów natomiast ich wydatki to 691 mln dolarów. Obie te wartości się zmniejszyły w porównaniu z 2008 rokiem.²⁸

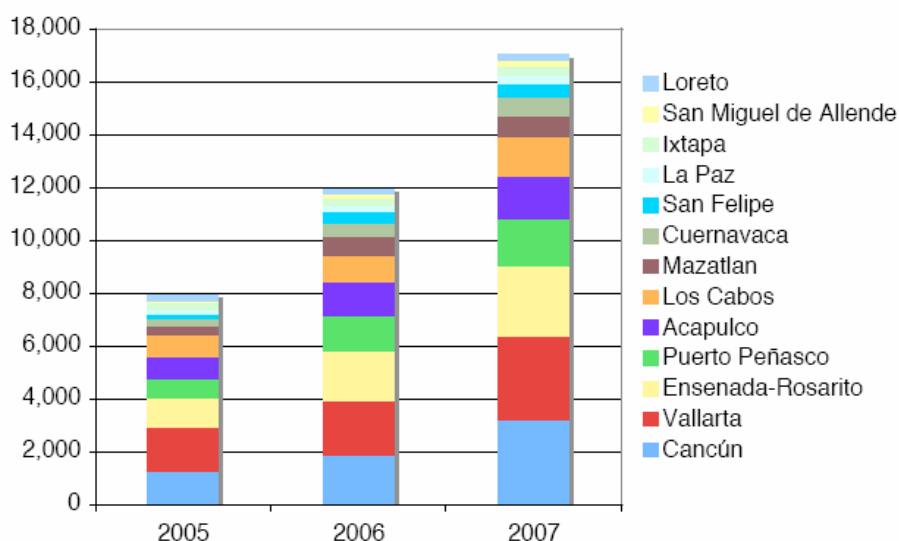
6,8 mln Meksykanów podróżuje w celu zapoznania się z własną kulturą. Najczęściej wybierane przez nich miejsca to Miasto México, Oaxaca, Chiapas, Cancún, Guanajuato, Chiapas y Yucatán.²⁹

²⁸ Źródło, Resultad de la Actividad Turistica, Styczeń-Luty 2009, SECTUR

²⁹ Źródło, ww.sectur.gob.mx

Wiekoszość Meksykańczyków uważa że mijesca turystyczne są utrzymane w czystości 70 %, podróżowanie jest bezpieczne 75,55%; transport lokalny jest dobry 67.93%.

Wkres 18 Rozwój poszczególnych stanów

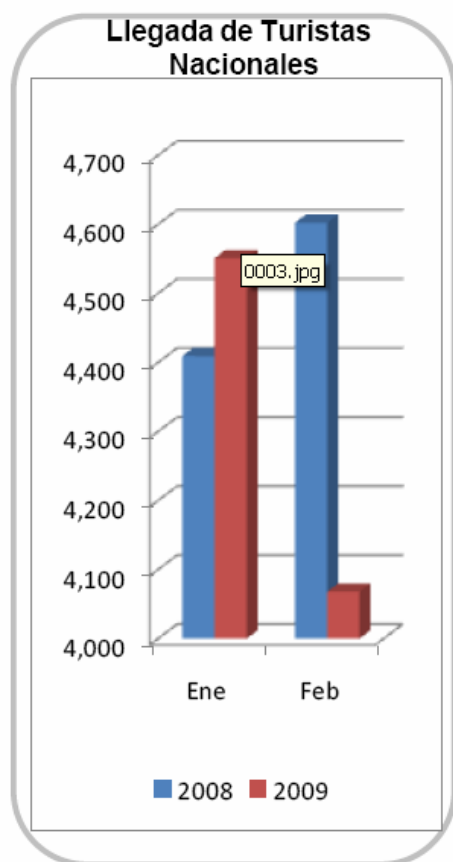
W latach 2005-2007 najbardziej rozwinęło się Cancun, Vallarta i Ensenada- Rosario, później Puerto Penasco, Acapulco i Los Cabos.

Tipo/ Año		Nac.
Regular	2005	61,890
	2006	74,500
	2007	81,559
	2008	60,993
Fletados	2005	598
	2006	681
	2007	901
	2008	401
Totales	2005	62,488
	2006	75,181
	2007	82,460
	2008	61,394

Tabela 14 Loty od Stycznia do Lutego

Rgularne loty w 2008 w stosunku do 2007 zamalały z 81,559 do 60,993.

Udział w lotach czarteowych również sie zmniejszył z 901 do 401. W wiązku z tym całkowita liczba lotów również się zmniejszyła.

Wykres 19 Przyjazdy turystów do hoteli

W 2009 możemy zaobserwować, że większość turystów wybrała miesiąc styczeń na swój pobyt w hotelu.

Wzrosła liczba przyjazdów do hoteli położonych przy plaży w 2009 z 2,915,422 w 2008 do 3,208,730. natomiast w dużych miastach ta liczba zmalała z 3,692,572 do 3,489,104.

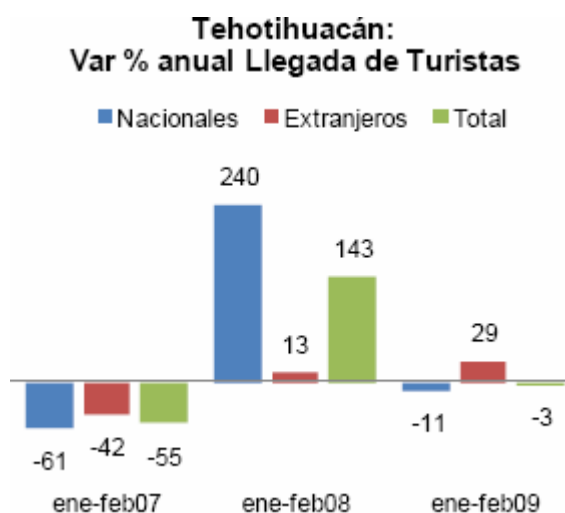
Tabela 15 Noclegi turystów w poszczególnych stanach

Llegadas de turistas Nacionales a hoteles		
Destino	2007	Var 07/06
Acapulco	4,362,053	6.4%
Guadalajara	2,132,963	3.4%
Veracruz	1,942,861	14.1%
Monterrey	1,443,584	9.7%
Puebla	984,712	8.9%
Mazatlán	968,114	-2.0%
León	954,657	2.3%
Tijuana	887,456	4.4%
Puerto Vallarta	834,598	-1.2%
Morelia	761,751	10.0%
Ciudad de México	n.d.	--
Cancún	n.d.	--

Fuente: DATATUR Y SITE

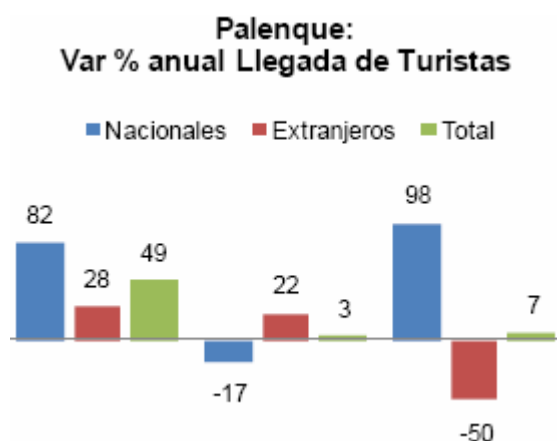
Najwięcej turystów wybrało Acapulco, Guadalajara, Veracruz i Monterrey.

Wykres 20 Przyjazdy do Tehotihuacanu

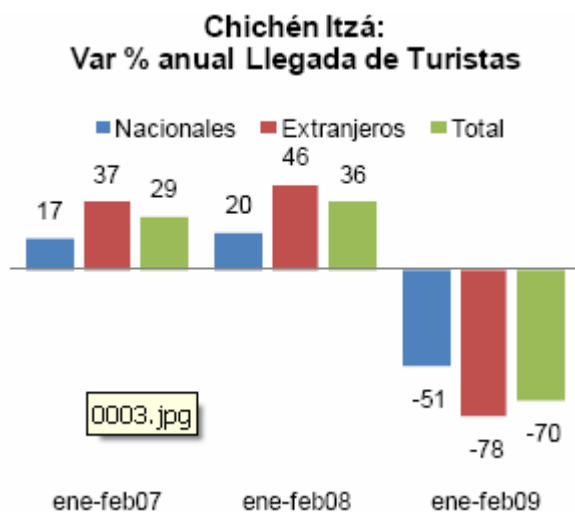
Spadła liczba odwiedzających turystów narodowych o – 11% w porównaniu z 2008 rokiem. Natomiast turyści zagraniczni częściej wybierali to miejsce w 2009 r.

Wykres 21 Przyjazdy do Palenque

W 2009 roku wzrosła liczba turystów krajowych odwiedzających Palenque aż o 98%. Natomiast turyści zagraniczni zaniechali podróże do tego miejsca, dlatego też ten różnica wynosi – 50%.

Wykres 22 Przyjazdy do Chiten Itza

Przyjazdy do Chiten Itza zarówno turystów narodowych jak i zagranicznych spadły o – 70 %.

Meksyk posiada dobrze rozwiniętą bazę noclegową. Tworzą ją hotele (od najbardziej ekskluzywnych po bardzo skromne i tanie), zajazdy, pensjonaty, schroniska, kempingi, mieszkania wczasowe, pokoje gościnne. Pod względem liczby miejsc w hotelach i innych obiektach, Meksyk zajmuje drugie miejsce w Amerykach (po USA a przed Kanadą i jest w pierwszej dziesiątce na świecie. Coraz większą popularnością cieszą się w Meksyku kempingi – przeważa bowiem turystyka samochodowo-autokarowa, turystyka piesza jest mało popularna.³⁰

Najważniejsi meksykańscy hotelarze

Rysunek 22 Hotelarze meksykańscy

AKTYWNY WYPOCZYNEK W MEKSYKU

Dopiero niedawno mieszkańcy Meksyku zainteresowali się wycieczkami na łono przyrody, dotychczas bowiem żyjąca w mieście klasa średnia postrzegała wieś jedynie jako miejsce, gdzie pracują *campesinos* i włóczą się *bandidos*. Ostatnio niektóre malownicze miejsca stają się bardziej popularne wśród miłośników wycieczek samochodowych, ze względu na walory krajobrazowe i możliwości urządzania rodzinnych pikników. Istnieje także niewielka grupa miłośników wspinaczek górskich, ale łowienie i polowania są wciąż nowościami. Nie powstrzymuje to jednak turystów od wędrówek przez dzikie połacie kraju. Największą popularnością cieszą się szlaki w Barranca del Dobre i Baja Kalifornia. W całym kraju znajdują się różne dłuższe i krótsze szlaki wędrowne, chociaż w licznych nadmorskich okolicach od pieszych

³⁰ Źródło, Praktyczny przewodnik, Meksyk, J.Noble W. Bernhardson

wycieczek odstręcza gorąco i duża wilgotność. Mieszkańcy rzadko uprawiają długodystansowe wycieczki i wyprawy w góry. Istnieje jednak możliwość wynajęcia w kilku miejscach koni i rowerów.

Wspinaczka wysokogórska i przewodnicy. Kilka instytucji w mieście Meksyku organizuje wędrowki i wspinaczki na meksykańskie wulkany. Od kilku lat niedostępny jest dla turystów Papocatepetl. Wycieczki górski z przewodnikiem należy rezerwować z dużym wyprzedzeniem. Profesjonalną organizacją, która zapewnia przewodników z kwalifikacjami na wyprawy jest *Coordinadores de Guías de Montaña*.

Sporty wodne. Na wybrzeżu Meksyku uprawia się wszystkie możliwe sporty wodne. W większości nadmorskich ośrodków wypoczynkowych znajdują się sklepy wypożyczające sprzęt do nurkowania oraz firmy, które organizują wycieczki łodzią i wyprawy na ryby. Popularnymi sportami są jazda na nartach wodnych, parasailing oraz tzw. „banana riding”. W głębi kraju znajduje się wiele *balnearios*, kąpielisk z basenami skupionymi wokół gorących źródeł. Miłośnicy nurkowania znajdą wspaniałe warunki do uprawiania tego sportu na wybrzeżu Morza Karaibskiego i nad Pacyfikiem. Szczególnie dobrym miejscem do nurkowania miejscami na Karaibach są Isla Mujeres, Playa del Carmen, Cozumel, Akumal czy Xcalak. Surfing i windsurfing. Wybrzeże Pacyfiku słynie z wspaniałych fal, znakomicie nadających się do uprawiania surfingu i windsurfingu. Do najlepszych miejsc latem należą San Jose del Cabo, Bahia de Matanchen, znana z „najdłuższej fali świata”, a także „meksykański rurociąg” w Puerto Escondido. Świetnym źródłem informacji jeśli chodzi o najlepsze las olas są miejscowi rybacy.³¹

³¹ Praktyczny przewodnik „Meksyk” John Noble, Pascal, Bielsko Biała 1999

ROZDZIAŁ IV

ZANCZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI

Rośnie popularność podróży egzotycznych, w liczbie wszystkich lotów, nawet w czasie kryzysu. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszy się Meksyk.

Bogacący się Polacy szukają nowych przeżyć i coraz częściej decydują się na pobyt w odległych zakątkach globu takich jak Chiny, Kuba, Tajlandia czy Singapur, nie żałując przy tym pieniędzy na dobry wypoczynek, gdyż bilety lotnicze do tych krajów są blisko 4 razy droższe od przeciętnej ceny pozostałych biletów.

Popyt na wycieczki na dalekich kierunkach jest znacznie większy niż przed rokiem. Prawdziwą furorę robi Meksyk, który w tym roku bije Kubę, mimo że za jedną osobę trzeba zapłacić drożej o ponad 1,5 tys. zł.

W sezonie zimowym zanotowaliśmy siedem razy większą sprzedaż wycieczek do Meksyku zarówno pod względem przychodów, jak i liczby klientów. - wyjaśnia Jacek Dąbrowski z Triady. Dodaje, że wycieczki do Meksyku, na Kubę, do Indii i Tajlandii stanowią w Triadzie 50 proc. sprzedanych zimą egzotycznych wyjazdów.

Wysokie zainteresowanie dalekimi kierunkami, w tym Meksykiem, potwierdza również Neckermann Polska.

W przypadku Meksyku sprzedaż w sezonie zimowym zwiększyła się o 70 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Na drugim miejscu jest Dominikana ze wzrostem o 56 proc., a na trzecim Kuba, o 35 proc.³²

Niestety obecnie, jak ocenia Instytut Turystyki, na dalekie egzotyczne kierunki stać mniej niż 10 proc. polskich rodzin. - Ale w miarę jak rosną zarobki Polaków, liczba chętnych na egzotykę będzie rosła - uważa Barbara Bardadyn z Oasis Tours.

- Ci, których kilka lat temu było stać na Grecję czy Tunezję, teraz już mogą wybrać wczasy na Kubie czy w Kenii .

³² <http://serwisy.forsal.pl>

Turystom, dla których wycieczki na Kubę czy do Meksyku są za drogie, biura podróży mogą zaproponować pobyty w Egipcie, Maroku lub na Maderze, gdzie gwarancja słońca zimą jest może nieco mniejsza, ale cena w tym roku jest wyjątkowo atrakcyjna.

33

³³ Źródło, www.wiadomości.24.pl

ZAKOŃCZENIE

Od dawien dawna turyści przybywali do Meksyku w celach przeżycia przygody i z powodu pieniądza. W rezultacie turystyka stała się głównym i podstawowym przemysłem w kraju. Meksyk jest zaraz po Kandydacie drugim krajem, który jest najczęściej odwiedzany przez amerykańskich turystów. Mają bardzo duży wpływ na rozwój kraju dzięki czemu wzrosła uczynność i uprzejmość mieszkańców do turystów. Znaczenie turystyki jest duże ponieważ spowodowała rozwój gospodarczy i ekonomiczny kraju. Wiele małych przedsiębiorstw zostało założonych w celu stworzenia bazy cateringowej dla odwiedzających. Liczba turystów wzrosła niemal trzykrotnie w przeciągu lat 1939-1950. Od 1946 roku przychody z turystyki średnio wzrosły prawie o 22 %. Brak przeszkód do przedostania się i sąsiedztwo obu krajów spowodowało, że Meksyk stał się dogodnym i poręcznym miejscem dla turystów z USA, którzy mogli poczuć ducha dawnych cywilizacji, poznać ich kultury nie wydając dużo pieniędzy. Dochody z turystyki przyczyniły się do zredukowania deficytu państwowego z 904 \$ do 10\$ \$ od 1939 do 1950. Kwota pieniędzy jaką turyści wydawali z roku na rok się podnosiła.

Czym imponował i nadal imponuje Meksyk swoim turystom? Tu zobaczysz; piękną, obfitą i różnorodną naturę, pozostałości po pradawnych, niezwykle interesujących cywilizacjach, pałace, piramidy, katedry, akwedukty, relikwiarze takich ludów jak Aztekowie. Innymi walorami jakimi przyciąga Meksyk jest spuścizna artystyczna: wyroby ze srebra, ceramiki oraz podnoszące widzą ciśnienie walki byków i szeroka oferta sportów wodnych. Równocześnie z infrastrukturą turystyczną, uniwersytetami, prywatnymi rezydencjami oraz rezydencjami posiada atrakcyjny produkt turystyczny z wieloma możliwościami spędzania wolnego czasu, odpoczynku i przeżywania przygód. Klimat Meksyku jest również dużą zaletą. Jest jednym z niewielu krajów gdzie słońce świeci przez wiele godzin. Dlatego też każda pora roku jest wspaniałą by korzystać z kąpieli morskich.³⁴

³⁴ Źródło, <http://digital.library.okstate.edu>

Rząd meksykański szybko zorientował się, że rozwój turystyki ma dla kraju olbrzymie znaczenie i razem z Departamentem Turystyki rozpoczęli poszerzać i reklamować atrakcje swojego państwa w USA i innych krajach. Od 1948 aż 95 % turystów przyjeżdżała właśnie z USA. Linie lotnicze szybko stały się czynnikiem rozwijającym turystykę. Sąsiedztwo Meksyku z USA rozwinęło jego gospodarkę, zwiększyło dochód narodowy i jednocześnie zaczęło przyciągać również turystów z innych krajów.³⁵

³⁵ Źródło, www.onet.pl

BIBLIOGRAFIA

- 1) Praktyczny przewodnik, Meksyk, J.Noble W. Bernhardson
- 2) Przewodnik Wiedzy i Życia”, Wiedza i Życie, Warszawa 2000
- 3) Popularna Encyklopedia Powszechna, Grupa Wydawnicza Bertelsmann, Warszawa 2000
- 4) Przewodnik National Geographic”, Jane Onstott
- 5) Przewodnik po Meksyku, Nelles Guides
- 6) Praktyczny przewodnik, Pascal
- 7) Segundo informes de Labores, Secretaria de Turismo
- 8) Softec, Mercado de segunda Vivienda en Mexico, 2003-2009
- 9) Resultados de la Actividad Turistica, enero-febrero 2009
- 10) Turismo interno, Encuesta Urbana de Turismo Domestico en Hogares
- 11) El Sector turistico en Mexico , Oficina Economica y Comercial de la Embajada España en Mexico
- 12) Strony www:
 - <http://www.atrakcje-turystyczne.com>
 - <http://www.latinamerican-markets.com>
 - <http://www.revistabuenviaje.com>
 - <http://www.americas-fr.com>
 - <http://www.sectur.gob.mx>
 - <http://www.atrakcje-turystyczne.com>
 - <http://www.esalsa.net>
 - <http://serwisy.forsal.pl>
 - <http://digital.library.okstate.edu>
 - <http://www.wiadomości.24.pl>
 - <http://www.tui.pl/meksyk>
 - <http://meksyk.turystyczny.info.pl>
 - <http://www.easygo.pl/przewodnik/meksyk.html>
 - <http://www.travelplanet.pl/przewodnik>
 - <http://www.meksyk.us>
 - <http://www.bryk.pl>
 - <http://www.mg.gov.l>
 - <http://encyklopedia.pwn.pl>
 - <http://pl.wikipedia.org/wiki>

SPIS TABEL

Tabela 1 Główne destynacje w Meksyku

Tabela 2 Główne destynacje z całego świata, do których udają się turyści

Tabela 3 Odwiedzający międzynarodowi w Meksyku od Stycznia do Czerwca

Tabela 4 PRZYLOTY NA LOTNISKA 2007-2008 od STYCZNIA do CZERWCA

Tabela 5 Przyjazdy turystów międzynarodowych do hoteli

Tabela 6 Przyjazdy turystów z Europy

Tabela 7 Przyjazdy turystów z Ameryki S

Tabela 9 Wydatki turystów w mln\$ w 2005-2009

Tabela 10 Miejsca jakie najczęściej wybierają Amerykanie

Tabela 11 miejsca jakie wybierają Brytyjczycy

Tabela 12 Przyloty międzynaodowe na lotnisko w Miescie Meksyk

Tabela 13 Sposób jakim podróżują turyści

Tabela 14 Loty od Stycznia do Lutego

Tabela 15 Noclegi turystów w poszczególnych stanach

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Przyrost ludności w Meksyku 1895-2005

Wykres 2 Uczestnictwo w przyjazdach do Meksyku ze wzg. na region

Wykres 3 Przyjazdy ze wzg na zawód

Wykres 4 Przyjazdy turystów do hoteli od 2004 do stycznia 2008

Wykres 5 Liczba hoteli poszczególnych kategorii

Wykres 6 Udział w sprzedaży poszczególnych stanów Meksyku

Wykres 7 Odwiedzający Meksyk lata 1995-2010

Wykres 8 Odwiedzający z USA podzieleni na tur. narodowych i zewnętrznych

Wykres 9 Turyści z Europy- przyjazdy do 2020

Wykres 10 Procentowy udział Meksykańczyków w podróżach

Wykres 11 Przyczyna nie uczestniczenia w wyjazdach

Wykres 12 Miejsca w których nocują

Wykres 13 Częstotliwość podróży

Wykres 14 Czas trwania podróży, liczba nocy

Wykres 15 Miejsca, które wybierane są z noclegiem i motywem spędzenia wakacji

Wykres 16 Liczba osób ze sobą podróżujących

Wykres 17 Środek transportu
Wykres 18 Rozwój poszczególnych stanów
Wykres 19 Przyjazdy turystów do hoteli
Wykres 20 Przyjazdy do Tehotihuacanu
Wykres 21 Przyjazdy do Palenque
Wykres 22 Przyjazdy do Chiten Itza

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Mapa Meksyku
Rysunek 2 Wulkan Orizaba
Rysunek 3 Agawa
Rysunek 4 Skunksy
Rysunek 5 Aztek
Rysunek 6 Herman Cortes
Rysunek 7 MB z Guadalupe
Rysunek 8 Podział Mesyku na Stany
Rysunek 9 Meksykański autobus
Rysunek 10 Plac Centralny Xtapan de la Sa;
Rysunek 11 Tlatelolco
Rysunek 12 Isla de Mujeres
Rysunek 13 Veracruz
Rysunek 14 Sierra Madre
Rysunek 15 Tijuana
Rysunek 16 Samolot Aeormexico
Rysunek 17 Kolej FNM
Rysunek 18 Tequila
Rysunek 19 Kwiat cukinii
Rysunek 20 Fiesta
Rysunek 21 Rezydencja meksykańska
Rysunek 22 Hotelarze meksykańscy

